

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/22/2017
Identifikačné číslo spisu: 3109210391
Dátum vydania rozhodnutia: 27.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3109210391.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: HORNEX a.s., Agátova 4D, 841 01 Bratislava, IČO: 35 802 570, právne zastúpeného povereným zamestnancom Mgr. Tomášom Škublom, proti žalovanému: I. BSI Investment s.r.o., Páričkova 24, 821 08 Bratislava, IČO: 36 318 205, žalovanému: II. MAJAMIT s.r.o., Braneckého 14, 911 01 Trenčín, IČO: 36 784 991, žalovanému: III. SINGERS s.r.o., Sabinovská 8, 821 02 Bratislava, IČO: 36 850 101 a žalovanému: IV. T & T SLOVAKIA s.r.o., Braneckého 14, 911 01 Trenčín, IČO: 36 311 065, všetci právne zastúpení JUDr. Annou Žedényiovou, advokátkou so sídlom Palackého 85/5, 911 01 Trenčín, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 39Cb/95/2009, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14. júna 2016, č. k. 16Cob/323/2015-992, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaní I., II., III., IV., m a j ú n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 21. apríla 2015, č. k. 39Cb/95/2009-933 zamietol žalobu a žalovaným I. až IV. priznal 100 % náhradu trov konania. O výške trov rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobca sa domáhal určenia, že nehnuteľnosť - rozostavaná hala ASTRON, označovaná tiež ako Hala - SO 01 bez súpisného čísla, postavená na pozemku s parcelným číslom XXX/XX . o výmere 1.201 m2 zastavanej plochy a nádvoría, zapísaná na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie U., obec O. U., okres O., je vo výlučnom vlastníctve žalobcu. Žalobca v rámci svojej bežnej obchodnej činnosti uzatvoril ako zhotoviteľ dňa 19.03.2008 zmluvu o dielo č. 1267/2008 so spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o. ako objednávateľom.

3. Z vykonaného dokazovania vyplynulo platné uzatvorenie zmluvy o dielo medzi žalobcom a spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o. pre projekt LOGISTICKÉ CENTRUM BONAS Slovakia v obci Trenčianske Stankovce. Podľa súdu prvej inštancie medzi žalobcom a spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o. došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o dielo dňa 05.02.2008. Medzi účastníkmi bol sporný moment uzatvorenia zmluvy medzi žalovaným I. a spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o.. K uzatvoreniu zmluvy medzi žalovaným I. a spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o., ktorá mala byť uzatvorená dňa 27.11.2007 súd prvého stupňa uviedol, že predmetná objednávka, ktorá bola do spisu založená obsahuje označenie diela aj ako výstavba logistického centra BONAS Slovakia, pričom z nej nie je zrejmé, čo je predmetom logistického centra. Ak by súd pripustil, že malo ísť o zhotovenie diela, nie je z nej zrejmé, čo bolo predmetom diela, t. zn. o aké dielo išlo resp., či išlo o jednu nehnuteľnosť resp., viacero nehnuteľností. Jej súčasťou na rozdiel od objednávky zo dňa 05.02.2008 nebola žiadna cenová ponuka ako špecifikácia predmetu zmluvy, preto takto vymedzený predmet zmluvy, súd považuje za neurčitý, a preto aj za moment uzatvorenia zmluvy možno považovať až dátum 25.02.2008, kedy bola medzi predmetnými účastníkmi platne uzatvorená zmluva o dielo. Táto zmluva o diela obsahovala v súlade so zákonom všetky zákonom požadované náležitosti, nevyhnutné pre uvedený zmluvný typ. Na základe vyššie uvedených zmlúv o dielo, boli založené právne vzťahy medzi žalobcom a spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o. a žalovaným I. a spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o., pričom obidve zmluvy sa týkali zhotovenia toho istého predmetu - t. zn. haly označenej aj ako Hala ASTRON resp. Hala - SO 01.

4. Žalovaný I. bol investorom a stavebníkom predmetnej stavby. Uvedené vyplýva predovšetkým zo stavebného povolenia vydaného príslušným stavebným úradom na uvedenú stavbu. Rovnako žalovaný I. bol v čase realizácie stavby vlastníkom nehnuteľností, na ktorých sa stavba realizovala. Medzi žalovaným I. a spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o. bola platne uzatvorená zmluva o dielo č. 001/0152/2008, ktorej predmetom bola aj v zmysle Dodatku č. 1 aj predmetná hala ASTRON. Medzi účastníkmi bolo v uvedenej zmluve výslovne dohodnuté, že vlastníkom zhotovovaného diela od začiatku realizácie diela (výstavby) je objednávateľ, ktorým v zmysle uvedenej zmluvy bol žalovaný I.. Na žalovaného I. ako stavebníka a zároveň aj ako investora bolo dňa 14.08.2008 vydané Obcou Trenčianske Stankovce stavebné povolenie, ktorým bola povolená predmetná stavba Logistického centra BONAS Slovakia, ako aj SO - 01 Hala, ktorú predstavuje hala ASTRON. Po vydaní predmetného stavebného povolenia začal realizovať stavbu žalobca. K spornosti postavenia žalobcu ako subdodávateľa žalobca poukazoval na to, že nevedel, že v uvedenom právnom vzťahu nie je jediným, t. zn. hlavným zhotoviteľom, bol presvedčený o tom, že investorom a stavebníkom je spoločnosť BONAS Slovakia, s.r.o..

5. Súd prvého stupňa poukázal na to, že v zmysle zmluvy o dielo č. 1267/2008 uzatvorenej medzi žalobcom ako zhotoviteľom a spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o. ako objednávateľom, sa zmluvné strany v článku 5. bod 5.3 dohodli na tom, že podmienkou prevzatia staveniska je predchádzajúce odovzdanie stavebného povolenia zo strany objednávateľa zhotoviteľovi a to najneskôr v deň, kedy má podľa zmluvy objednávateľ odovzdať stavenisko. Objednávateľ spoločnosť BONAS Slovakia, s.r.o. sa nikdy nestala vlastníkom nehnuteľností, pozemkov, na ktorých sa predmetná hala ASTRON realizovala. Napriek tomu, že objednávateľ diela - haly ASTRON, spoločnosť BONAS Slovakia, s.r.o., nezbavil stavenisko práv tretích osôb, uvedené bolo zrejmé z predloženého stavebného povolenia, ako aj mohlo byť zrejmé z verejne prístupnej evidencie nehnuteľností na internetovej stránke katastra nehnuteľností, žalobca začal s výkonom stavebných prác na diele. Dielo začal realizovať na pozemku, ku ktorému nemal objednávateľ vlastnícke, ani žiadne iné právo, ktoré by mu umožňovalo realizovať predmetnú stavbu. Žalobca musel vedieť vzhľadom k doručenému stavebnému povoleniu, že objednávateľom stavby nie je spoločnosť BONAS Slovakia, ale žalovaný I., teda sa dostal iba do pozície tzv. subdodávateľa stavby. V zmysle § 538 Obchodného zákonníka, ak zhotoviteľ realizuje dielo prostredníctvom subdodávateľa, má sa za to a zhotoviteľ má zodpovednosť, ako by ho realizoval sám. Ak v rámci hlavného právneho vzťahu medzi účastníkmi bolo výslovne dohodnuté, že vlastníkom diela od momentu jeho vytvárania, a to kompletného diela, ktoré bolo tvorené súborom budov, je objednávateľ (č. IX bod 9.3 zmluvy o dielo č. 001/0152/2008), dielo okrem samotnej výslovnej úpravy v zmluve bolo realizované na pozemku objednávateľa. Žalovaný I. by bol aj bez uvedenej zmluvnej úpravy vlastníkom diela. Samotný subdodávateľ je vlastne iba vykonávateľom diela, t. zn. akoby dielo vykonával sám

prvotný zhotoviteľ, pričom týmto výkonom diela, zároveň teda zhotoviteľ plnil svoj záväzok voči objednávateľovi, spoločnosti žalovaného I., ktorý zároveň nadobúdala k zhotovovanej veci vlastnícke právo.

6. Vlastnícke právo prvotnému objednávateľovi - žalovanému I. vzniklo k zhotovovanej veci od momentu jej vytvorenia, pričom v zmluve mali účastníci dohodnuté, že objednávateľ je vlastníkom veci od momentu jej vytvárania, od momentu spracovávaní jednotlivých právne samostatných vecí, do finálneho diela - haly ASTRON. Ak uvedeným spôsobom vzniklo vlastnícke právo objednávateľovi, nemohlo zároveň aj vzniknúť vlastnícke právo k tej istej zhotovovanej veci žalobcovi. Nehnuteľnosť - budova hala ASTRON, vznikla spracovaním jednotlivých právne samostatných vecí, čím teda jednotlivé samostatné veci, použité na vytvorenie uvedenej stavby, ich právny stav zaniká a stávajú sa súčasťou finálnej veci, t. zn. zdieľajú osud konečnej veci.

7. Stavba bola zhotovená zhotoviteľom spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o., v mene ktorej ju zhotovil žalobca, zároveň sa žalovaný I., k momentu jej vzniku stal jej vlastníkom, vzhľadom k zmluvnému zakotveniu medzi účastníkmi a vytvoreniu diela žalobcom ako osobou konajúcou za spoločnosť BONAS Slovakia, s.r.o., teda prvotného zhotoviteľa. K uvedenému predmetu vlastníctva, z dôvodov vyššie uvedených získal vlastníctvo žalovaný I., pričom toto vlastnícke právo bolo postupne prevedené na žalovaných II. až IV. Nakoľko žalobca k predmetnej nehnuteľnej veci nikdy nenadobudol vlastnícke právo, nemohol ho ani následnými právnymi úkonmi stratiť, preto súd prvého stupňa návrh ako nedôvodný zamietol.

8. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, na odvolanie žalovaného, napadnutým rozsudkom 14. júna 2016, č. k. 16Cob/323/2015-992, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Žalovaným I., II., III., IV., priznal trovy právneho zastúpenia vo výške 162,64 Eur.

9. Odvolací súd konštatoval, že prvoinstančný súd z vykonaného rozsiahleho dokazovania správne zistil a ustálil skutkový stav sporu, týkajúci sa uzavretej zmluvy o dielo, vysporiadal sa so všetkými spornými otázkami, ako aj otázkou nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti - rozostavanej hale ASTRON. Žalobca bol v postavení subdodávateľa diela a preto nebola výhrada vlastníckeho práva v zmluve o dielo uzavretej medzi žalobcom ako zhotoviteľom a spoločnosťou BONAS Slovakia s.r.o. ako objednávateľom platne dohodnutá.

10. Odvolací súd, zhodne s názorom súdu prvej inštancie uviedol, že objednávateľ diela - spoločnosť BONAS Slovakia s.r.o. sa nikdy nestala vlastníkom nehnuteľností - pozemkov, na ktorých sa predmetná hala ASTRON realizovala. Žalobca neunesol dôkazné bremeno podľa ust. § 120 ods. 1 O. s. p. týkajúce sa jeho tvrdenia o vzniku vlastníckeho práva.

11. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ust. §421 ods. 1 písm. a/, b/c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.") a nedostatočného odôvodnenia odvolacieho rozsudku. Preto žiadal zrušiť rozhodnutia súdov prvej inštancie i odvolacieho súdu a spor vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

12. Dovolateľ podstatnú právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, označil „otázku určenia, či bol žalobca v postavení subdodávateľa stavby haly ASTRON a ak áno, či toto jeho postavenie malo vplyv na uplatnenie výhrady vlastníckeho práva k hale ASTRON dohodnutej v Zmluve." Z dostupnej judikatúry súdov, osobitne Najvyššieho súdu SR, žalobca nezistil, existenciu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu k uvedenej právnej otázke. Žalobcovi je známa ustálená rozhodovacia prax českých súdov v otázke uplatnenia právnych účinkov výhrady vlastníctva k stavebnému dielu dohodnutej v zmluve so subdodávateľom v prípade, ak v zmluve s konečným objednávateľom diela je dohodnutá iná úprava nadobudania vlastníckeho práva, ktorá je v rozpore s predmetnou výhradou vlastníctva. Žalobca v dovolaní podrobne poukázal na príslušné rozhodnutia českých súdov a priložil ich k dovolaniu. Podľa dovolateľa, vzhľadom na krátky čas účinnosti civilného

sporového poriadku (v čase podania dovolania), je možno ťažšie určiť, čo sa v čase podania tohto dovolania považuje za „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu“. C. s. p. má pod pojmom „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ zrejme na mysli predovšetkým rozhodovaciu činnosť tzv. veľkého senátu Najvyššieho súdu SR v zmysle ustanovenia § 48 C. s. p.. V zverejnených zjednocovacích stanoviskách žalobca neidentifikoval ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR vo vyššie uvedenej právnej otázke. Žalobca sa domnieva, že uvedená právna otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., avšak nevyklučuje, že na riešenie vyššie uvedenej právnej otázky sa vzťahujú ust. § 421 ods. 1 písm. a/, c/ C. s. p.

13. Dovolateľ podľa vlastných vyjadrení zopakoval svoje skutkové tvrdenia z priebehu pojednávania a z odvolania. Súdny podľa žalobcu nesprávne právne posúdili spor, hoci skutkový stav zistili správne. Ignorovali predloženú ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky, že pokiaľ by sa žalobca aj teoreticky stotožnil s právnym záverom súdu, že došlo k zmene postavenia žalobcu zo zhotoviteľa na subdodávateľa haly ASTRON, nie je možné z tohto záveru odvodiť ďalší právny záver o eliminácii právnych účinkov výhrady vlastníctva dohodnutej v Zmluve (resp. o neplatnosti dohody o výhrade vlastníctva, ako to tvrdí odvolací súd v rozsudku). Ak by sa aj žalobca dodatočne stal subdodávateľom pri realizácii haly ASTRON, dohoda o výhrade vlastníckeho práva obsiahnutá v Zmluve by automaticky nestratila právne účinky, napriek existencii zmluvy o dielo č. 001/0152/2008, uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou BONAS. Až do zaplatenia ceny haly ASTRON spoločnosťou BONAS žalobcovi, bol vlastníkom haly ASTRON žalobca, keďže vlastnícke právo k stavbe haly ASTRON nadobudol originárnym spôsobom - zhotovením stavby ako vecí v právnom zmysle, a to vďaka dohodnutej výhrade vlastníctva a ust. § 542 ods. 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého je vlastníkom diela zhotoviteľ, ak sa dielo nezhotovuje na pozemku vo vlastníctve objednávateľa alebo na pozemku, ktorý objednávateľ obstaral. Keďže v čase vzniku stavby haly ASTRON ako novej veci v právnom zmysle nebola spoločnosť BONAS vlastníkom pozemku pod stavbou haly ASTRON, ani tento pozemok neobstarala, a keďže dohodou o výhrade vlastníctva spoločnosť BONAS súhlasila s tým, že vlastnícke právo k hale ASTRON získa až neskôr - po zaplatení jej ceny, bol vlastníkom stavby haly ASTRON od jej vzniku žalobca, ktorý stavbu haly ASTRON zrealizoval do štádia rozostavanosti, kedy bolo jednoznačne zrejme stavebno-technické a funkčné usporiadanie jej prvého nadzemného podlažia (a samozrejme ju aj následne dokončil), čo sa v zmysle práva považuje za moment vzniku stavby ako samostatnej veci v právnom zmysle.

14. Dovolateľ namieta, že vyššie uvedenú právnu argumentáciu použil už v odvolacom konaní a z odôvodnenia odvolacieho rozsudku nie je možné zistiť, v akom rozsahu sa ňou odvolací súd zaoberal. Žalobca namieta, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením prvoinštančného rozsudku a konštatoval správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. odkázal.

15. K dovolaniu žalobcu sa vyjadrili spoločne i žalovaní I., II., III. IV., ktorí navrhli dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a uplatnili si náhradu trov konania vo výške 171,36 Eur. Podľa žalovaných I., II., III. IV., žalobca nikdy nenadobudol vlastnícke právo k hale ASTRON, nevykonal všetky práce, iba ich časť. Nikdy sa nedohodli, že žalobca bude vlastníkom zhotovovanej veci.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/, f/ C. s. p.

17. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za

splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

18. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

19. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

22. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné ust. § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

23. Dovolanie v Civilnom sporovom poriadku prešlo zásadnou koncepčnou zmenou. Je koncipované, ako mimoriadny opravný prostriedok sporovej strany. Na základe teoretických úvah, doterajších skúseností súdnej praxe a na základe rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva sa určili dve základné úlohy, ktoré má dovolanie plniť: a/ Náprava najzávažnejších procesných pochybení, t. j. zmätočných rozhodnutí. Zákon nerezignuje na požiadavku individuálnej spravodlivosti, dovolanie však pripúšťa len v prípade závažných procesných pochybení. b/ Riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry. Dlhodobo je riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry vnímané ako podstatný prvok napĺňania princípu právnej istoty. Naplnením tejto úlohy plní dovolanie aj celospoločenskú úlohu (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1346).

24. Dovolací súd je v prípade dovolaní podaných za účinnosti Civilného sporového poriadku povinný pracovať s takým dovolaním, aké podala strana a nie je možné vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania. V porovnaní s pôvodnou právnou úpravou (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.), súčasná právna úprava už neumožňuje súdu prihliadať na vady zmätočnosti ex offio. Tento postup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom opravných prostriedkov je v dispozícii strán konania (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1420).

25. Dovolací súd poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu z 26. apríla 2007, sp. zn. 3Cdo/61/2006

(publikovaný v ZSP 3/2007 pod č. 36), podľa ktorého k uplatneniu dovolacieho dôvodu nepostačuje, ak dovolateľ dovolací dôvod označí len ustanovením zákona alebo jeho zákonnou skutkovou podstatou. Z dovolania je zrejmé, z akých dôvodov dovolateľ rozhodnutie odvolacieho súdu napáda len vtedy, ak konkretizuje okolnosti, z ktorých vyvodzuje, že ten-ktorý dovolací dôvod je daný. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

26. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodil z ustanovení § 421 ods. 1. písm. a/, b/, c/ C. s. p. a poukázal na nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, hoci neuviedol priamo ust. § 420 písm. f/ C. s. p., z obsahu dovolania vyplýva aj tento uvedený dôvod. V súvislosti s kumuláciou dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 420 C. s. p. a podľa ustanovenia § 421 C. s. p., v spore konajúci senát najvyššieho súdu poukazuje na uznesenie Veľkého senátu Najvyššieho súdu zo dňa 21.03.2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018, podľa ktorého uznesenia kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p., je prípustná.

27. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

28. Podľa názoru žalobcu je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

29. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., považuje dovolateľ postup odvolacieho súdu, ktorý nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie a odkázal na vtedy platné ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p.

30. Základné právo na súdnu ochranu zohráva v demokratickej spoločnosti natolko závažnú úlohu, že pri rozhodovaní o podmienkach jeho uplatnenia neprichádza zo strany súdov do úvahy zužujúci výklad a ani také interpretačné postupy pri výklade procesných predpisov, ktorých následkom by mohlo byť jeho neodôvodnené, prípadne svojvoľné obmedzenie alebo odňatie. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvoľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa riadil pri svojom rozhodovaní o spore. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

31. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 C. s. p., pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 387 ods. 2 C. s. p.). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Ústavný súd SR vo svojej ustálenej judikatúre zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho

súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania.

32. V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 220 ods. 2 C. s. p.).

33. Dovolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) zistil, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 202 ods. 2 C. s. p., tak z formálneho, ako aj obsahového hľadiska, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Súd prvej inštancie i odvolací v odôvodnení rozsudku uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávánemu sporu, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijaté právne závery pritom dostatočne ozrejmili. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Z rozsudkov prvoinštančného ako i odvolacieho súdu vyplýva, že predmetom sporu je otázka vlastníctva haly ASTRON, kde na základe vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal vznik svojho vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p.

35. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania okrem ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a aj z ustanovenia § 421 ods. 1. písm. a/, b/, c/ C. s. p..

36. K dovolacím dôvodom podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p., dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti.

37. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

38. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p.; neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil; neoznačí rozhodnutia odvolacieho súdu rozhodované rozdielne; nevymedzí právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil

od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá bola rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne, prípadne tú-ktorú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolací súd ešte neriešil; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; rozdielneho rozhodovania dovolacieho súdu; ako aj absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (právneho zástupcu, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; posudzovať či dovolací súd rozhodoval rozdielne. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

39. Žalobca v rozhodovanom spore vyvodzoval prípustnosť dovolania najmä z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p..

40. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby ju ako najvyššia súdna autorita vyriešil. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom.

41. Právnu otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie tak otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení.

42. Pokiaľ však v dovolaní vymedzená otázka - ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí dovolací súd - nie je právnu otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

43. Dovolateľom vymedzená otázka - či bol žalobca v postavení subdodávateľa stavby haly ASTRON a ak áno, či toto jeho postavenie malo vplyv na uplatnenie výhrady vlastníckeho práva k hale ASTRON dohodnutej v Zmluve." - nespĺňa kritérium právnej otázky uvedenej vyššie (viď bod 42) zameranej na interpretáciu konkrétneho právneho predpisu (jeho konkrétneho ustanovenia), ale predstavuje otázku, ktorá sa týka skutkových záverov súdov nižšej inštancie a vlastného chápania skutkových zistení dovolateľom. Vymedzená otázka predstavuje skutkovú (a nie právnu) otázku, ktorá nemôže založiť prípustnosť dovolania v rozhodovanej veci. Tento záver vyplýva aj zo skutočnosti, že otázka nadobudnutia vlastníckeho práva na základe konkrétnej kúpnej zmluvy uzavretej medzi konkrétnymi zmluvnými stranami môže byť predmetom len konkrétneho jedného sporového konania, z čoho je zrejmé, že takáto otázka nemôže byť predmetom skoršej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

44. Dovolací súd konštatuje, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotrúva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

45. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5.

septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

46. Dovolací súd na základe uvedeného konštatuje, že v rozhodovanom spore nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

47. Preto za procesnej situácie, kedy dovolateľ v dovolaní na preukázanie svojho tvrdenia, z ktorého vyvodzuje nesprávne právne posúdenie, iba označí dotknuté písmeno ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/,b/,c/ C. s. p., ale neuvádza v dovolaní žiadne rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa odklonil odvolací súd (písm. a/ uvedeného ustanovenia); namiesto právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená, iba špecifikuje skutkový stav, (písm. b/ dotknutého ustanovenia); prípadne neuvádza rozhodnutia, kedy dovolací súd rozhodoval rozdielne (písm. c/ uvedeného ustanovenia), dovolací súd konštatuje, že dovolateľ takto nevymedzil ním uvádzaný dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C. s. p.

48. Podľa § 447 písm. f/ C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C. s. p.

49. So zreteľom na vyššie uvedené nesplnenie požiadaviek na uvedenie dovolacích dôvodov spôsobom v súlade s C. s. p. možno uzavrieť, že podané dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, pričom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C. s. p. Preto dovolací súd podľa § 447 písm. c/, f/ C. s. p. dovolanie odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

50. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

51. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.